

Vergadering Raad van Bestuur	
Datum	2 juli 2019
Agendapunt	Agendapunt 5 Nummer 19 -289
Onderwerp	Uitspraak CRvB herzieningsverzoeken aangescherpte boetes
Directeur	
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Fred Paling
Onderwerp heeft instemming van	
	Toelichting
	Akkoord
	Akkoord
	Akkoord
	Akkoord
	Akkoord

Door Raad van bestuur te nemen besluiten

1. Akkoord gaan met het versturen van de u-toets en de reactiebrief

Aanleiding en voorstel Context

Op 7 maart 2019 heeft de Centrale Raad voor Beroep (CRvB) een uitspraak gedaan over een drietal herzieningsverzoeken inzake aangescherpte boetes. Alle drie de zaken betroffen klanten waarvoor UWV in de periode tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014 een aangescherpte boete heeft vastgesteld na overtreding van de inlichtingenplicht en waarbij UWV nadien een verzoek tot herziening van de boete afwees. De CRvB oordeelt dat in alle drie de zaken het evident onredelijk was om het verzoek tot herziening af te wijzen.

Aanleiding van de uitspraak van de CRvB vormt de op 1 januari 2013 ingevoerde Fraudewet. Het uitgangspunt van deze wet was dat alle klanten een boete krijgen van 100% van het benadelingsbedrag bij overtreding van de inlichtingenplicht. Dat leverde fikse boetebedragen op. Op 24 november 2014 deed de CRvB een eerste uitspraak over dit boeteregime, waarna deze op een aantal punten is aangepast. Er is niet voorzien in een overgangsrecht, waardoor UWV de reeds opgelegde boetes tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014 in stand heeft gehouden. In de uitspraak van 7 maart 2019 geeft de CRvB aan dat het ontbreken van een overgangsrecht leidde tot een groot verschil in behandeling van overtreders, terwijl het handhaven van deze boetesbesluiten voor betrokkenen verstrekkende gevolgen kan hebben.

De CRvB stelt in de drie zaken een nieuwe boete vast aan de hand van een aantal vuistregels, welke door UWV direct toegepast moeten worden op alle herzieningsverzoeken die betrekking hebben op boetes zoals vastgesteld tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014.

De opdracht van SZW

De vuistregels van de CRvB worden inmiddels toegepast op nieuwe herzieningsverzoeken. Daarnaast is onder regie van SZW ambtelijk overleg gevoerd over de wijze waarop UWV en SVB uitvoering kunnen geven aan een mogelijke herzieningsoperatie. Naar schatting 6.500 mensen komen op basis van de vuistregels in aanmerking voor een herziening van de boete door UWV.

In de RvB van 9 april jl. zijn de uitkomsten van een interne verkenning naar verschillende uitvoeringsscenario's besproken. De RvB heeft toen aangegeven principiële moeite te hebben met het onderscheid dat besloten ligt in de uitspraak van de CRvB, maar geen uitvoerbare scenario's te kunnen bedenken die hier wel recht aan doen. We hebben dit met SZW gedeeld en kenbaar gemaakt een nadrukkelijke voorkeur te hebben voor een scenario waarbij ambtshalve wordt herzien. Dit vanuit zowel uitvoeringstechnisch perspectief als klantperspectief.

Inmiddels hebben de minister en staatssecretaris besloten te kiezen voor een scenario waarbij UWV de klanten die in aanmerking komen voor een herziening op basis van de nieuwe vuistregels actief benaderd moeten worden om te wijzen op de mogelijkheid een herzieningsverzoek in te dienen. Op verzoek wordt de boete herzien.

SZW zal hiervoor een opdrachtbrief sturen. Uit eigen beweging hebben wij in overleg met SZW de voorgestelde werkwijze beoordeeld op alle relevante aspecten van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Daarnaast geven wij inzicht in de uitvoeringskosten voor UWV.

Uitvoerbaarheid opdracht SZW

De door SZW voorgestelde werkwijze is uitvoerbaar. De voorbereidingen voor het inrichten van een projectorganisatie, de werving en selectie van medewerkers die in het project deelnemen, het inrichten van processen en het opstellen van instructies en communicatie nemen minimaal 3 maanden in beslag. Deze voorbereidingstijd is mede afhankelijk van mogelijk benodigde afstemming over communicatiemiddelen met SZW en het kunnen aannemen van voldoende nieuwe juridische medewerkers (12).

UWV start de voorbereidingen in verband met de beperkte beschikbaarheid van mensen niet eerder dan per 1 september 2019. De uitvoering van de herziening start niet eerder dan op 1 december 2019. De doorlooptijd is een jaar, namelijk tot 1 december 2020.

Gezien de doorlooptijd wordt de datum uitspraak als peildatum benut bij het herzien van de op 7 maart 2019 nog niet afbetaalde boetes. SZW zal dit ook in de opdrachtbrief opnemen. Zonder het hanteren van deze peildatum zouden we de datum van het verzoek tot herziening moeten hanteren voor klanten die op 7 maart nog aan het afbetalen waren. Dat zou gezien de doorlooptijd van dit project en met oog op de vuistregels van de CRvB nadelige gevolgen hebben gehad voor deze klanten.

Het uitgangspunt is dat er ongeveer 6.500 boetes door UWV herzien moeten worden, waarvan het merendeel verspreid over de periode van een jaar. We houden er echter rekening mee dat het ontbreken van een (wettelijke) termijn die het indienen van een herzieningsverzoek limiteert, leidt tot een verlenging van het project. Daarnaast is het mogelijk dat er een plotse, ongecontroleerde toename van herzieningsverzoeken ontstaat, ook vanuit mensen die niet in aanmerking komen voor een herziening. Gezien de wettelijke beoordelingstermijnen waaraan UWV gebonden is en de beperkte capaciteit kan een dergelijke toename leiden tot klachten en ingebrekestellingen.

Gevolgen voor de klant

Voor de mensen die nog aan het betalen zijn, is een gunstiger herzieningsregime van toepassing dan voor degenen die op 7 maart 2019 de boete hebben afbetaald. Naast een gevoel van onrechtvaardigheid kan dit de suggestie wekken dat het beter is om zo min mogelijk terug te betalen. Dit onderscheid vormt een publicitair risico en is daarom zowel in de u-toets als in de reactiebrief opgenomen als aandachtspunt.

Financiële gevolgen

De totale (eenmalige) kosten van de herzieningsoperatie zijn geraamd op € 4,88 mln. De doorlooptijd van de werkzaamheden is naar verwachting vijftien maanden, namelijk tussen 1 september 2019 en 1 december 2020.

Naast kosten voor capaciteit (uren) worden kosten gemaakt als gevolg van het verrekenen of uitbetalen van eerder ontvangen gelden. Deze kosten zijn niet vooraf inzichtelijk te maken.

Vervolgtraject besluitvorming

Financiële consequenties

Op basis van het door UWV geleverde kostenoverzicht zal SZW conform reguliere systematiek een besluit nemen over de toekenning hiervan.

Personele consequenties

Duurzaamheidsconsequenties

Communicatie (intern/extern)

SZW zal voor het zomerreces de Kamer op hoofdlijnen informeren over de gevolgen van de uitspraak CRvB.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen